

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

28 მარტი, 20-9 წელი

ქ. თბილისი

**თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა
კოლეგია**

მოსამართლე დავით წერეთელი
სხდომის მდივნი თამილა ახვლედიანი

მოსარჩელე - ევ- ფე-----

წარმომადგენელი - ლა-- კა-----

მოპასუხე - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო

**დავის საგანი - ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა,
თანხის დაკისრება**

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2---
წლის 2- ო----- NO----- ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტი;

1.2. დაევ-ლოს სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ევ- ფე-----სათვის
მიუღებელი ყოველთვიური დახმარების გადახდა 2--- წლის მ-----, 2---
წლის ო----- კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ოდენობით.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხე - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს წერილობითი სახით
შესაგებელი საქმეზე არ წარმოუდგენია, არც სასამართლოს მთავ-რ სხდომაზე არ

გამოცხადდა, შესაბამისად მისი პოზიცია სარჩელთან დაკავშირებით სასამართლოსთვის უცნობია. ამასთან, მისთვის სასამართლო სხდომის დრო და ადგილი ცნობილი იყო კანონით დადგენილი წესით.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. დადგენილი უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. მოსარჩელე ევ- ფე-----ს, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2--- წლის 2- ო----- N0----- წერილით ეცნობა, რომ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 0- მარტის N45 დადგენილების შესასრულებლად უწყებათაშორისი კომისიის მიერ ცნობად და სახელმძღვ-ნელოდ მიღებული, სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის საარქივო ინფორმაციით, დანიშნული ჰქონდა „----- დეპარტამენტის შ----- შ----- მ----- შესრულებისას დაზარალებული/გარდაცვლილი მარჩენალის დაკარგვის გამო ყოველთვიური „ზიანის ანაზღაურების სარჩო“ 1--.1- ლარის ოდენობით, რომელიც შეწყვეტილი ჰქონდა საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 24 მარტის N53 დადგენილების („შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების წესის შესახებ“) საფუძველზე.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2--- წლის 2- ო----- N0----- წერილი (ს.ფ. 43);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვ- მტკიცებულებები.

სამოტივ-ციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ ევ- ფედეროვის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვ-ნელა

საქართველოს კონსტიტუცია, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია, „ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ“ პაქტი, ევროპის სოციალური ქარტია, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული

კოდექსი, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის პირველი პუნქტი ყველას აძლევს გარანტირებულ უფლებას თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების დასაცავ-დ სასამართლოს მიმართოს.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სამოქალაქო უფლებათა და მოვლუბათა განსაზღვრისას ან წარდგენილი ნებისმიერი სისხლისსამართლებრივი ბრალდების საფუძვლიანობის გამორკვევისას ყველას აქვს გონივრულ ვ-დაში მისი საქმის სამართლიანი და საქვეყნო განხილვის უფლება კანონის საფუძველზე შექმნილი დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასამართლოს მიერ.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი, მათ შორის შეიძლება იყოს **ადმინისტრაციული ორგანოს ვ-ლდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვ- რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე.**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2--ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მოთხოვნით.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვ-ლუბებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგი.

სასამართლო, ზემოაღნიშნული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, მიიჩნევს,

რომ გასაჩივრებული სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2--- წლის 2- ო----- N0----- ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტი შეიცავს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვ-ლისწინებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ლეგალური დეფინიციის ყველა ელემენტს, რაც მისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად მიჩნევის საფუძველია. ამდენად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს მისი შესაბამისობა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი აქტის გამოცემის მომწესრიგებელ შესაბამის ნორმებთან, ასევე სხვ-საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების დებულებებთან.

ამასთან, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი შეიძლება იყოს **ადმინისტრაციული ორგანოს ვ-ლდებულება ზიანის ანაზღაურების**, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვ- რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე. იმავე კოდექსის 24-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, **სარჩელი შეიძლება აღიძრას ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ისეთი მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნით, რომელიც არ გულისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას.** ამრიგად, სასამართლომ ასევე უნდა იმსჯელოს გამომდინარეობს, თუ არა საქართველოს კანონმდებლობის დანაწესებიდან, მოსარჩელე ევ- ფედეროვის მოთხოვნა მისთვის 2--- წლის მ----- --- 2--- წლის ო----- ყოველთვიური მიუღებელი სარჩოს ანაზღაურებასთან დაკავშირებით.

6.2. სასამართლო პირველ ყოვლისა მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულაზე, რომლის თანახმად, საქართველოს მოქალაქეთა ურყევი ნებაა, რომ დაამკვიდრონ, მათ შორის სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფო.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვ-ლ და უზენაეს ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდულნი არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით.

სასამართლო განმარტავს, რომ კონსტიტუციის პრინციპებიდან გამომდინარეობს სახელმწიფოს მხრიდან ისეთი სოციალური დაცვის გარანტიების უზრუნველყოფა, როგორიცაა დახმარების მიღება **კანონით გათვ-**

ლისწინებული პირობების არსებობისას.

ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 2-ე მუხლის შესაბამისად, ყოველ ადამიანს, როგორც საზოგადოების წევრს, **აქვს სოციალური უზრუნველყოფის უფლება** და უფლება განახორციელოს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ დარგებში, ნაციონალური მეცადინეობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მეშვეობით და ყოველი სახელმწიფოს სტრუქტურისა და რესურსების შესაბამისად, ის უფლებები, რომლებიც აუცილებელია მისი ღირსების შენარჩუნებისა და მისი პიროვნების თავისუფალი განვითარებისათვის.

სასამართლო მიუთითებს ევროპის სოციალური ქარტიის მე-12 მუხლზე, რომლის შესაბამისად, სოციალური უზრუნველყოფის უფლების ეფექტურად განხორციელების მიზნით, მხარეები ვალდებულია იღებენ შექმნან და შეინარჩუნონ სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა. შეინარჩუნონ სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა დამაკმაყოფილებელ დონეზე, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს ევროპის სოციალური უზრუნველყოფის კოდექსის რატიფიკაციისათვის აუცილებელ დონეს. მიიღონ ზომები სოციალური უზრუნველყოფის სისტემის გაუმჯობესების მიზნით.

„ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ“ პაქტის მე-9 მუხლის შესაბამისად, ამ პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები აღიარებენ **თითოეული ადამიანის უფლებას სოციალურ უზრუნველყოფაზე**, სოციალური დაზღვევის ჩათვლით.

ამრიგად, სასამართლოს მსჯელობის საგანი უნდა იყოს მოსარჩელე ევ- ფე-----ს მოთხოვნა **ეფუძნება, თუ არა კანონმდებლობით დადგენილ პირობებს** და მოპასუხე - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს **უარი მიუღებელი დახმარების ანაზღაურების თაობაზე გამომდინარეობს, თუ არა კანონმდებლობიდან.**

6.3. სასამართლო განმარტავს, რომ შ----- მ----- შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მიზნით დახმარების მიმღებ პირთა წრეს, დახმარების ოდენობებს, დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესსა და პირობებს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 1 მარტის №45 დადგენილება „შ----- მ----- შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“. აღნიშნული წესი გულისხმობს

დახმარების დანიშვნა-გაცემისათვის საჭირო მთელი ორგანიზაციული ციკლის რეგულირებას, ადგენს დახმარების ადმინისტრირების ორგანოს, არეგულირებს დახმარების მიღებასთან დაკავშირებულ სხვ- საკითხებს.

მითითებული დადგენილების მე-2 მუხლის მიხედვით, დახმარება არის პირის ფულადი სოციალური დახმარებით უზრუნველყოფა ამ წესით დადგენილი ოდენობითა და პირობებით.

„შ----- მ----- შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 0-მარტის №45 დადგენილების მე-3 მუხლის თანახმად, დახმარების ადმინისტრირების ორგანოა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს (შემდგომში – სამინისტრო) სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სოციალური მომსახურების სააგენტო (შემდგომში – სააგენტო), რომლის უფლება-მოვ-ლეობებია: ა) დახმარების გაცემის ორგანიზება; ბ) თავის საქმიანობაში შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფისა და მართვის ავტომატიზებული საშუალებების, ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემისა და ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენება (ელექტრონულ დოკუმენტს და მის ამონაბეჭდს აქვს ისეთივე იურიდიული ძალა, როგორიც მატერიალურ დოკუმენტს); გ) დახმარების მიღებასთან დაკავშირებული სხვ-საკითხების რეგულირება.

მითითებული ნორმატიული აქტის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, დახმარების დანიშვნის თაობაზე განცხადება წარედგინება სააგენტოს ნებისმიერ ტერიტორიულ ერთეულს, მიუხედავ-დ მაძიებლის რეგისტრაციის ადგილისა.

საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 1 მარტის №45 დადგენილების მე-5 მუხლის მე-2^ა პუნქტის თანახმად, **დახმარება შეიძლება დაენიშნოს საქართველოს მოქალაქეს, რომელსაც „----- დეპარტამენტის შ----- შ----- მ----- შესრულებისას დაზარალებული/ გარდაცვლილი მარჩენლის დაკარგვის გამო დანიშნული ყოველთვიური „ზიანის ანაზღაურების სარჩოს“ გაცემა შეუწყდა 2--- წლის 1 მ----- „შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების წესის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 24 მარტის №53 დადგენილების საფუძველზე.**

მითითებული დადგენილების მე-7 მუხლის საფუძველზე, დახმარების დანიშვნის თაობაზე განცხადებას ყველა საჭირო დოკუმენტებით იხილავს და გადაწყვეტილებას დახმარების დანიშვნის/არდანიშვნის თაობაზე იღებს უწყებათაშორისი კომისია. **თუ განცხადებას თან ახლავს ყველა საჭირო დოკუმენტი და მაძიებელი აკმაყოფილებს დახმარების დანიშვნის პირობებს, მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების დანიშვნის თაობაზე, სხვ- შემთხვევ-ში, მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების დანიშვნაზე უარის თქმის თაობაზე.** ამასთან, დახმარება ინიშნება განცხადების წარდგენის მომდევნო თვის პირველი რიცხვიდან, დახმარების შეწყვეტის საფუძველის წარმოშობამდე.

ამრიგად, სასამართლო განმარტავს, რომ სახელმწიფო დახმარების, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს მიერ, პირისათვის დანიშვნის ერთ-ერთი ძირითადი საფუძველი და პირობა, სააგენტოსათვის შესაბამისი განცხადებით, სათანადო წარდგინებითა და სხვ- საჭირო დოკუმენტებით მიმართვ-ა. მითითებულმა კანონმა სახელმწიფო დახმარების დანიშვნა იმპერატიულად დაუკავშირა უფლებამოსილი პირის მიერ, შესაბამისი განცხადებით მიმართვის დროს მიუხედავ-დ იმისა, თუ როდის არის წარმოშობილი დახმარების საფუძველი. საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 1 მარტის №45 დადგენილების მე-5 მუხლის მე-2- პუნქტის თანახმად, დახმარება შეიძლება დაენიშნოს საქართველოს მოქალაქეს, რომელსაც „----- დეპარტამენტის შ----- შ----- მ----- შესრულებისას დაზარალებული/ გარდაცვლილი მარჩენლის დაკარგვის გამო დანიშნული ყოველთვიური „ზიანის ანაზღაურების სარჩოს“ გაცემა შეუწყდა 2--- წლის 1 მ----- „შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების წესის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 24 მარტის №53 დადგენილების საფუძველზე. უფლების განხორციელება დამოკიდებულია მისი მფლობელის ნებაზე. შესაბამისად, პირის საკუთრების უფლება სახელმწიფო დახმარებაზე წარმოიშობა, პირის მიერ შესაბამისი განცხადებით და საჭირო დოკუმენტებით, კომპეტენტური ორგანოსათვის მიმართვისა და მისთვის სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნის დღიდან და სწორედ ამ პერიოდიდან არის პირის მოთხოვნის უფლება ლეგიტიმური - კანონიერი, რომელიც საკუთრების უფლებით დაცული სფეროს განუყოფელი ნაწილია.

მოცემულ შემთხვევ-ში, დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებით ირკვევ-, რომ მოსარჩელე ევ- ფე-----მა მისი კანონიერი უფლების, დახმარების მიღების მოთხოვნის რეალიზაციის მიზნით სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს მიმართა რის საფუძველზეც 2--- წლის ოქტომბრიდან მას დაენიშნა დახმარება. ამრიგად, სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელე მხარის განმარტება, იმასთან დაკავშირებით, რომ მას სახელმწიფო

დახმარება საქართველოს მთავრობის მიერ 2--- წლის 1 მარტის №45 დადგენილების მიღებისთანავე წარმოეშვა- სასამართლოს მიერ ვერ იქნება გაზიარებული, რადგან, როგორც აღინიშნა დახმარების დანიშვნისთვის კანონით განსაზღვრული საფუძვლის არსებობასთან ერთად იმპერატიულად არის განსაზღვრული უფლების მქონე პირის ნების გამოვლენა ადმინისტრაციულ ორგანოში განცხადების და შესაბამისი დოკუმენტაციის წარდგენის საფუძველზე, რაც მხარის მიერ არ განხორციელებულა.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ „შ----- მ----- შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 1 მარტის №45 დადგენილება არ ითვლისწინებს გასულ პერიოდში წარმოშობილი დავ-ლიანების დაფარვ-ს. აღნიშნული არ გამომდინარეობს არც ბენეფიციარის უფლებიდან „დამატებით მიიღოს სხვ- არაფულადი სარგებელი ან/და სხვ- ფულადი გასაცემლები საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მით უმეტეს, როდესაც მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვლისწინებს წინა პერიოდში მისაცემი დახმარების თანხის (დავ-ლიანების) ანაზღაურებას.

სასამართლო განმარტავს, რომ დასახიჩრების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების საკითხი სხვ-დასხვ- პერიოდში რეგულირდებოდა სხვ-დასხვ- ნორმატიული აქტით. 1993 წლიდან 1999 წლამდე კომპენსაციის გაცემის წესს ადგენდა „საწარმოო ორგანიზაციების მიერ საწარმოო ტრავმით გამოწვეული შ----- დასახიჩრებით მიყენებული ზარალის ანაზღაურების წესის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1993 წლის 28 ივნისის №520 დადგენილება; 1999 წლის 09 თებერვ-ლს მიღებული იქნა საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება „შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შედეგად ზიანის ანაზღაურების წესის დამტკიცების შესახებ“, ხოლო 2--- წლის 02 მარტს ამოქმედდა საქართველოს მთავრობის №53 დადგენილება, რომელიც ასევე შეეხებოდა შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების საკითხს. ამ უკანასკნელი ნორმატიული აქტის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტომ (შემდგომში – სააგენტო) უზრუნველყოს “საქნახშირის” დეპარტამენტის შახტებსა და სხვ- საწარმოებში შექმნილი მდგომარეობისა და მათი მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ” საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის 1995 წლის 15 ო----- N429-ა ბრძანებულებისა და „შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შედეგად ზიანის ანაზღაურების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 9 თებერვლის N48 ბრძანებულების 42¹ პუნქტის საფუძველზე 2--- წლის 1 მ-----

სსიპ - საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდში რეგისტრირებული, აგრეთვე, აღნიშნულ პერიოდამდე სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებებით დადასტურებული უდავო მოთხოვნებით წარმოქმნილი დავ-ლიანებების დაფარვ- 2--- წლის 1 მ----- პერიოდში. **ამავე მუხლის მეორე პუნქტი კი ადგენს, რომ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვ-ლისწინებული პირებისათვის წყდება სარჩოსა და სხვ- გასაცემების გაცემის ვ-ლდებულება 2--- წლის 1 მ-----.**

სასამართლო მნიშვნელოვნად მიიჩნევს აღნიშნოს, რომ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 24 მარტის №53 დადგენილება ძალადაკარგულად გამოცხადდა „შ----- მ----- შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 0- მარტის №45 დადგენილებით, რომელმაც ასევე არ გაითვ-ლისწინა დამსაქმებლის მიერ ასანაზღაურებელი თანხების/წინა დავ-ლიანების ანაზღაურების საკითხი.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, **ყველასთვის გარანტირებულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების და თვითმმართველობის ორგანოთა და მოსამსახურეთაგან უკანონოდ მიყენებული ზარალის სასამართლო წესით სრული ანაზღაურება შესაბამისად სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახსრებიდან.**

სასამართლო მიუთითებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2--- წლის 31 ივლისის გადაწყვეტილებაზე (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2--- წლის 31 ივლისის გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე თინა ბეჟიტაშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ საქმის ნომერი: 2/3/630), სადაც საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ **კონსტიტუციის ხსენებული დებულება იმპერატიულად ადგენს მიყენებული ზარალის სრულად ანაზღაურების ვ-ლდებულებას.** მისი მოქმედება არ შემოიფარგლება რომელიმე კონკრეტულ სფეროში მიყენებული ზარალის ანაზღაურების საკითხის მოწესრიგებით და მისი რეგულირების სფეროში ექცევ- ნებისმიერი ზარალი, რომელიც გამოწვეულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულების თანამდებობის პირთა ქმედებით. **საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრული ზარალის სრული ანაზღაურების ვ-ლდებულება გულისხმობს არა კონკრეტული სუბიექტის (თუნდაც კანონმდებლის მიერ) მიერ წინასწარ დადგენილი ზღვრული ოდენობით, არამედ ყოველ**

კონკრეტულ შემთხვევ-ში პირისათვის რეალურად მიყენებული ზარალის სრული მოცულობით ანაზღაურების ვ-ლდებულებას.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე მუხლის და 208-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსით სხვ- რამ არ არის დადგენილი, **ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესი. სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანოს, აგრეთვე მისი თანამდებობის პირის ან ამ ორგანოს სხვ- სახელმწიფო მოსამსახურის ან საჯარო მოსამსახურის (გარდა ამ მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული საჯარო მოსამსახურისა) მიერ თავისი სამსახურებრივი მ----- შესრულებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია სახელმწიფო.**

სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე და 997-ე მუხლებზე და განმარტავს, რომ ამ ნორმების თანახმად, **ზიანის ანაზღაურების ვ-ლდებულება ეკისრება იმ პირს, რომელიც თვითონ ან თავისი მუშაკის მეშვეობით სხვ- პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს.** ხსენებული ნორმების ანალიზი ცხადყოფს, რომ პირი, რომელიც ვ-ლდებულია ანაზღაუროს ზიანი, არის ის, ვისი ქმედებითაც დადგა ეს ზიანი ანუ დამსაქმებელი და არა მესამე პირი, მოცემულ შემთხვევ-ში - სახელმწიფო.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 33¹ მუხლის თანახმად, **თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე უკანონოა და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს, სასამართლო ამ კოდექსის 24-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით გამოიტანს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს ავ-ლებს, განახორციელოს ეს მოქმედება ან თავი შეიკავოს ამ მოქმედების განხორციელებისაგან.**

ამრიგად, მოცემულ შემთხვევ-ში, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებისა და ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვ-ლისწინებით, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოსარჩელისათვის დახმარების შეწყვეტის საფუძველს წარმოადგენდა, მისთვის დახმარების მიღების სამართლებრივი საფუძვლის გაუქმება, კერძოდ „შ----- მ----- შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის

ანაზღაურების წესის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 24 მარტის №53 დადგენილების მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვ-ლისწინებული პირებისათვის წყდება სარჩოსა და სხვ-გასაცემების გაცემის ვ-ლდებულება 2--- წლის 1 მ------. თავის მხრივ, „მ----- მ-----“ შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2--- წლის 0- მარტის №45 დადგენილება, რომლის საფუძველზეც მოსარჩელეს კვლავ მიეცა საშუალება დახმარების (სარჩოს) მიღებაზე არ ითვ-ლისწინებდა დამსაქმებლის მიერ ასანაზღაურებელი თანხების/წინა დავ-ლიანების ანაზღაურების საკითხს. რაც იმას ნიშნავს, რომ მოპასუხე მხარეს დახმარების გაცემის სამართლებრივი საფუძველი არ ჰქონდა 2--- წლის მ----- 2--- წლის 0- მ-----.

ამრიგად, მოსარჩელე ევ- ფე-----ს ზემოთ აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების და სამართლებრივი საფუძვლების გათვ-ლისწინებით, არ ჰქონდა სამართლებრივი საფუძველი მოეთხოვ- სარჩოს გადახდა, **2--- წლის მ----- 2--- წლის 0- მ-----, ხოლო 2--- წლის 0- მ----- 2--- წლის 1----- მის მიერ სავ-ლდებულოდ გამოსახატი თავისუფალი ნების არ არსებობის გამო.** შესაბამისად არ არსებობს სამართლებრივი წინაპირობა, ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2--- წლის 2- ო----- N0--- --- ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტი და დაავ-ლოს მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს 2--- წლის მ----- 2--- წლის ო----- მიუღებელი დახმარების მოსარჩელის სასარგებლოდ ანაზღაურება, რამდენადაც საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე მუხლის მიხედვით, თუ ამ კოდექსით სხვ- რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას გამოიყენება **საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესი**, ხოლო საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლის შესაბამისად, პირი, რომელიც სხვ- პირს **მართლსაწინააღმდეგო**, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვ-ლდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი.

6.4. სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის საფუძველები რეგლამენტირებულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60 მუხლით, რომლის პირველი ნაწილი ადგენს, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, **თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს, ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვ- მოთხოვნები.** ამასთან, კანონმდებელი მითითებული მუხლის მე-2 ნაწილში აზუსტებს, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის **არსებით დარღვევ-დ ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა** ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვ-ლისწინებული

ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, **ანდა კანონის ისეთი დარღვევ-ი, რომლის არარსებობის შემთხვევ-ში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვ-გვ-რი გადაწყვეტილება.**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ამ კოდექსის 2--ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით სასამართლო უფლებამოსილია გამოიტანოს გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის შესახებ, **თუ ადმინისტრაციული აქტი ეწინააღმდეგება კანონს და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას, ან ინტერესს ან უკანონოდ ზღუდავს მას.**

ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვ-ლისწინებით, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოსარჩელე იხოლდა გრძელიშვილის სარჩელი უსაფუძვლოა, სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას ადგილი არ აქვს ზემოთ აღნიშნული კანონების, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის და მითითებული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის დარღვევ-ს, **გასაჩივრებულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგება შეესაბამება მისი გამოცემის სამართლებრივ საფუძვლებს და წინააღმდეგობაში არ მოდის მოცემული ურთიერთობის მარეგულირებელ სამართლებრივ ნორმებთან**, რის გამოც არ არსებობს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60-ე მუხლით გათვ-ლისწინებული მისი ბათილად ცნობის საფუძველი.

მითითებული კოდექსის 33¹-ე მუხლის მიხედვით, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან **უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე უკანონოა და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს**, სასამართლო ამ კოდექსის 24-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით გამოიტანს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს ავ-ლებს, განახორციელოს ეს მოქმედება ან თავი შეიკავოს ამ მოქმედების განხორციელებისაგან.

ზემოაღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სასარჩელო მოთხოვნა 2--- წლის მ----- 2--- წლის ო----- მოსარჩელის სასარგებლოდ ყოველთვის გადასახდელი დახმარების ანაზღაურებასთან დაკავშირებით უსაფუძვლოა და იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის, აგრეთვე „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მოსარჩელე და მოპასუხე გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, მე-9, 2--ე, 24-ე, 32, 33¹-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 55-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე, 367-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. ევ- ფე-----ს სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს.
2. მხარეები განთავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვ-ლდებულებისაგან.
3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე: ქ. თბილისი, გრიგოლ რობაქიძის გამზ. 7ა) თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მეშვეობით (მდებარე: თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. N6) 14 (თოთხმეტი) დღის ვ-დაში დასაბუთებული გადაწყვეტილების მხარეთათვის გადაცემის მომენტიდან.

მოსამართლე
წერეთელი

დავით